

SVOBODNA SLOVENIJA

VICTOR MARTINEZ 50
Buenos Aires

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual N° 260254

“ESLOVENIA LIBRE”

GLASILO SLOVENCEV V JUŽNI AMERIKI

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Año (Leto) VII.

Buenos Aires, 9. junija (junio) 1949.

No. (Štev.) 23.

Ob proslavi spomina pobitih Slovencev

Smisel dneva 1. junija, o katerem smo že govorili v našem listu, bo slovenska protikomunistična skupnost v Buenos Airesu, predstavljena z Društvom Slovencev, proslavila s sodelovanjem kulturnih društev: Igralske družine Narte Velikonja, Slovenskega izseljenskega odra, Pevskega zbora Gallus in Pisateljske družine France Balantič, to nedeljo, 12. junija v veliki dvorani San Jose s popoldansko komemoracijo. Poseben poudarek letošnjemu spominskemu dnevu pa bo dala še pesnitev “Velika črna maša za pobite Slovence”, ki bo za to priliko pršla na trg in bo ostala trajen spomin na naše največje žrtve druge svetovne vojne in komunistične krvoločnosti.

Da, komunistične krvoločnosti slovenskih in jugoslovanskih komunistov, ki so pod Titovim vodstvom vodili izključno komunistično revolucijo v najtežjih časih našega naroda, pod okupacijo fašizma in nacizma, ter so odgovorni za stotisoče življenj, mučenih na najbolj zverinski način po-komunističnih učbenikih in metodah. In če danes ti isti ljudje skušajo pred svetom prikazati svoje delo med vojro in sedaj kot “socializacije države” v smislu zahodno-evropskega socializma, ne k a k o “tretje ali četrte” pozicije med Vzhodom in Zahodom, je to samo nova maska. V temelju je zločin, komunistični zločin, ki bo za vedno tem ljudem vtisnil v čela pečat najbolj krvavega boljševisma in jih označil izključno kot učence azijskih hunskih metod. Titova država stoji na mrljih, na “katynskih” jamah tisočev in tisočev, pobitih celo po vojni, na način komunističnega tipičnega morenja.

Ko so leta 1940 komunisti pobili s strelom v tilnik čez 10.000 poljskih častnikov, je zapisal poljski publicist Iphorski Lenkiewicz: “Množičnega pomora neoboroženih jetnikov dandaj še ni bilo. “To so prinesli komunisti. Tito in njegovi so to kopirali, ko so dali v juniju 1.1945 pobiti vsa slovensko narodno vojsko, ki so mu neoboroženo vrnili Angleži. Tito je moral po vzoru Dzierdzinskega in po naukih komunističnih učbenikov, ki pišejo: “Mi ne sodimo pesameznikov, mi hočemo iztrebiti ves razred, sloj. Ne vprašamo po krivdi. vprašamo po pri-radnosti sleju. ČEKA ni sodi svojih nesprotnikov, ona jih pobija brez usmiljenja in uniči vsakega, ki ni na njeni strani ograje. Prvo, kar morate vprašati vsekdar, je h kateremu sloju pripada in kakšen je njegov rod, vzgoja, izobrazba in noklic” (Lacis).

Po teh komunističnih načelih

je “sodil” Tito in poslal vse, ki so spadali k sloju, k slovenski protikomunistični fronti, v smrt! Vse je dal pobiti, zvezane, neoborožene, vrnjene iz Vetrinja, ko nihče ni več mogel dati odpora, s ti-

pičnim komunističnim strelom v tilnik. Tako strelja samo zakrnjen komunist - boljševik!

Mi se spominjamo vseh teh zverinsko pobitih žrtev, ki gredo v deset in deset tisoče, branilcev za-

CONMEMORANDO EL ANIVERSARIO DE LOS ESLOVENOS MASACRADOS

El dolor del primero de junio recordaremos los eslovenos anticomunistas, organizados en la Sociedad Eslovena, el día 12 de junio en el Salón San José, Azcuénaga 154 con un acto a las 17 horas. Prepararon la conmemoración las entidades culturales: el conjunto teatral “Narte Velikonja”, el “Teatro de inmigrantes eslovenos”, el coro “Gallus” y el círculo literario “France Balantič”. Dará un relieve especial a este acto recordatorio de la lúgubre tragedia eslovena el grandioso poema “El Gran Funeral en sufragio de los Eslovenos Asesinados” que aparecerá justo para la fecha, para grabar por siempre en la memoria de nuestro pueblo y del mundo entero el recuerdo de las víctimas sacrificadas por el sanginario comunismo al terminar la segunda guerra mundial.

La humanidad difícilmente había visto atrocidades más horribles! Y además cometidas contra sus hermanos! Los comunistas yugoeslavos aprovecharon la angustia de nuestro pueblo, oprimido por los nacistas, para imponer su doctrina provocaron la guerra civil porfiando a los invasores a la venganza contra el pueblo esloveno indefenso y masacrando ellos mismos miles y miles de los mejores hermanos, incendiando pueblos y torturando a sus adversarios según los métodos que enseña el comunismo en base de las experiencias bolcheviques.

Asesinos son y criminales aunque griten a los cuatro vientos, de que ellos completando una obra buena empezada durante la guerra: “la socialización nacional” conforme a las enseñanzas del socialismo occidental-europeo. ¡Que no se deje nadie engañar por el disfraz del “socialismo intermedio entre el socialismo occidental y oriental”! ¡Crimen! Ninguna palabra caracteriza mejor el proceder de esa gente, que, por más que se pongan máscaras, siguen consecuentes marxistas y sicarios de la preconizada revolución proletaria universal, que pretende arrasar con todo lo antiguo. El estado de Tito estriba sobre cadáveres. Centenares de “Fosas de Katyn” llenas de miles de esqueletos eslovenos, llevados a la muerte mediante torturas y vejámenes inimaginables, ya antes de terminar la guerra o en el mes de junio de 1945, son el sello que prueba el satanismo de esa aterradora ideología! ¿Qué puede esperar el mundo de tal socialismo?

Cuando en el año 1940 fusilaron los comunistas en la nuca a diez mil oficiales polacos, registró el periodista polaco Iphorski Lenkiewicz: “Hasta ahora no se vió matanza en masa de prisioneros de guerra”. Sólo los comunistas han sido tan criminales de poder perpetrar semejante atrocidad. Allí aprendieron los sicarios de Tito. En junio de 1945, repatriaron los ingleses al ejército anticomunista esloveno. Entonces mandó Tito masacrar a casi todos, arriba de 11000, imitando a Dzierdzinsky y poniendo en práctica la instrucción del catecismo comunista:

“Nosotros no juzgamos individualmente, queremos extirpar toda la clase. No examinamos la culpa, sino juzgamos por la ideología y la clase. ČEKA no juzga a sus adversarios sino mata sin piedad a todos que no se encuentran de su lado. Primero que debeis averiguar siempre es: a qué clase social pertenecé, de qué familia es, qué estudios y preparación tiene”. (Lacis).

Estas normas aplicó Tito y eliminó así a todos los integrantes del frente esloveno anticomunista repatriados por los ingleses de Vetrinje. Desarmados, maniatados, famélicos, desnudos, fueron torturados sin que nadie hubiese podido ofrecer resistencia y ultimados con la bala en la nuca. Así solución a los problemas el comunista, bolchevique. ¿Qué puede esperar la humanidad de él?

A esas víctimas recordamos todos los años en el mes de junio. ¡Cuánto han sufrido durante su lucha contra el comunismo, en defensa del Occidente Cristiano! En premio por todo fueron alevosamente entregados a sus verdugos por los mismos por quienes se desangraban durante tres años. ¿Qué puede borrar el crimen que cometieron los Occidentales contra nuestro pueblo?

Ya no se levantarán más de las tumbas colectivas de los masacrados. ¡Pero, ojalá, llegaría siquiera el mundo a abrir los ojos y comprender la difícil alternativa en la cual se encuentra enfrente del comunismo!

Es ya alta la hora y no hay más salida que decidirse de una vez: **contra o con el comunismo.**

No hay camino intermedio. No hay ninguna “Socialización Pacífica según Lenin y Marx” que preconiza Tito. Entre ambos extremos sólo hay tumbas. “El lobo penitente” no existe ni siquiera en la fábula.

Ogenj brez pravega plamena

Titova vlada je 23. maja vložila protestno noto pri sovjetskem veleposlaniku v Beogradu. Kar odkrito tam Tito dolži moskovske veljake, da pripravljajo notranje nemire v Jugoslaviji in da mu — njemu samemu — groze z nasilnim koncem. Sovjeti so odgovorili tako, kakor velesile v obračunavanju z manjšo državo store in sicer, da so vse obtožbe odbili in pri tem povedali, da vedo kako velika je razlika med Titom in tistim ljudstvom, ki mu Tito nasilno vlada. Oni pravijo, da bi hoteli ostati prijatelji tega ljudstva — težko izvedljiva želja, kajti ljudstvo so viraži oba komunizma enako: Titovega in Stalinovega.

Ves spor pa se razvija naprej tako, kakor se je vse čase med sptimi marksisti: tako očita Kardelj Moskvi, da se je oddaljila od “linije” pravega komunizma, Mojzes Pijade, eden glavnih ideologov Titove okolice pa piše dolge članke v beograjski “Borbi”, da se je izkazalo, da je borba kominforma proti Titu propadla in da se je tudi potrdilo naziranje, da se more “socializem” v kaki državi izvajati tudi ločeno od smeri in moskovske centrale. Mojzes Pijade ima prav, kajti Titova socializacija Jugoslavije je nasilna uvedba komunistične kolektivizacije in partijske diktature v Jugoslaviji.

Kakor pa se pisanje o tem prepiru med Beogradom in Moskvo napihuje, tako se tudi sorazmerno s tem širijo novice, da bo Titova vlada vsak čas sklenila dogovor za posojilo v USA. Tam mislijo, da je treba izrabiti vsako priliko, ki notranje težave med komunističnimi oblastniki napihuje. Pri tem računajo, da bodo prej ali slej prisilili da se bo sovjetski vpliv umaknil na področje izza Karpotov in onstran Donave.

Toda v Londonu je objavila sestra Gerharta Eislerja, komunistka, ki so ga Angleži izpustili in ga niso vrnili v USA, članek, v katerem se čudi, kako so mogli Angli (Nadaljevanje na 2. str. spodaj)

padne Evrope, tiste Evrope, ki jih je v zahvalo sama izročila Azijatom v roke. To je večna krivda zadnjakov nad našim narodom. Toda danes se svetu odpirajo oči in mrtvi že dobivajo priznanje in čast za svojo borbo, danes, ko je svobodni svet postavljen pred odločitvijo: za komunizem ali proti njemu.

Srednje poti ni. V sredi so samo grobovi in re Titovo “mirno grajenje socializma po Leninu in Stalinu”.

“Spokornega volka” celo pravljica ne pozna.

PRED POLOMOM PARIŠKIH RAZGOVOROV

Razgovori med štirimi zunanjimi ministri trajajo v Parizu že tretji teden. Ko se je ameriški državni tajnik Dean Acheson odpravil na konferenco v Parizu, je rekel, da se misli razgovarjati največ tri tedne. Koncem tega tedna bo ta rok potekel; tako se bo tudi nova konferenca razšla, kakor že toliko drugih pred njo. Višinski je prejšnji teden izvedel poskus, ki pravzaprav ponavlja tisto, kar je ves čas ves namen sovjetske zunanje politike. Hotel je doseči, da bi prišlo do novega razgovora med Stalinom in Trumanom. Acheson in Višinski sta se v Parizu sama sešla na poseben sestanek v rastavraciji "Pri drznem petelinu" in tam je Višinski povedal, kaj hoče; svet se naj vlada s konferencami med Stalinom in Trumanom ob navzočnosti francoskega in angleškega predsednika vlade in sicer tako, kakor je to bilo na konferencah v Teheranu in Jalti: sovetom je treba dati vse, sovjeti pa bodo zato vse obljubili in nato nobene obljube izpolnili. — V Berlinu so zato sovjeti pokazali celo nekaj dobre volje in so pristali na prvi sestanek vseh štirih poveljnikov v Berlinu; toda na konferenci so hoteli oni izpolnitev vseh svojih zahtev, pristali pa niso na nobene koncesije. Tako je tisti posvet propadel — predznak za neuspeh v Parizu. — Že vse komunistične države so uprizorile procese proti poglavarjem katoliške Cerkve, prvi je bil Tito, ki je obsodil zagrebškega nadškofa. Sledile so Madžarska, Bolgarija in Poljska; sedaj je na vrsti češkoslovaška. Praški nadškof Beran je ostro obsodil spletke vlade proti katoliški Cerkvi; povsod se napoveduje, da bo komunistična policija v kratkem aretirala tudi praškega nadškofa in ga nato obtožila približno istih "zločinov", kakor so jih naprtili nadškofu Stepincu in kardinalu Mindszentiju.

V Parizu je policija zasačila več tovornih avtomobilov, ki so prevažali orožje in strelivo; s tem v zvezi je bilo aretiranih nekaj vodilnih članov De Gaulleovega gibanja. V Italiji so krščanski demokrati imeli svoj letni kongres v Benetkah. Notranji minister Scelba je zlasti opozoril na nevarnost, ki jo za Italijo pomeni komunizem kot podružnica moskovskega boljševizma. Govorili so tudi o tem, da se desničarski socialisti in liberalne stranke pripravljajo v Italiji na to, da bi izzvale vladno krizo in se nato odločile za neke samostojne politike takozvane "tretje sile", to je politične formacije, ki bila proti komunizmu na levi in proti krščanskim demokratom na desni. — Angleška delavska stranka pa je imela

(Nadaljevanje s 1. strani)

leži napraviti tako napako. Ta Eislerjeva sorodnica, Miss Fischer, je v letih po 1920 bila vodilna članica vodstva kominterne v Moskvi, pozneje pa se je s Stalinom sprla in sedaj pripravlja knjigo proti Stalinu. Ona pravi, da dokazuje to ravnanje Angležev, da so demokracije le "poorly equipped — skromno opremljene" za borbo proti komunizmu. V Titovem slučaju menijo nekateri, da je dobro satana izganjati z Belcebubom; toda pogosto se je izkazalo, da je v borbi med satanom in Belcebubom navadno zmagal — satan. Moti se, kdor misli, da je voda spora med Titom in Stalinom že zavrela, če bo sploh kdaj zavrela; gotovo pa je, da si pri tem komunizem ne bo opekel svojih prstov.

svoj kongres v Blackpoolu in tam so delegati z ogromno večino potrdili izključitev dveh filokomunističnih poslancev in sicer Ziliacusa in Seleya iz stranke. Hkrati pa je imel minister Atlejeve vlade Aneurin Bevan govor, v katerem je ostro napadel Churchilla in mu zagrozil, da bo delavska stranka izzvala državljansko vojno, ako bi pri prihodnjih volitvah Anglija krenila za politiko, ko jo priporoča Churchill.

V Sovjetski zvezi so vprizorili novo "čistko" v komunistični stranki. Iz nje bodo pognali na deset in deset tisoče dosedanjih članov, ki ali niso bili dovolj aktivni, ali niso bili dovolj prežeti z leninistično-stalinovsko idejo, ali so imeli kakršnekoli stike s cerkvenimi oblastmi, ali pa so s svojim privatnim življenjem dajali slab vzgled ostalim komunistom. Ta čistka je priprava za 19. kongres sovjetske komunistične stranke, ki bo še letos. Sovjetske komunistične oblasti so nedavno zaplenile v Moskvi

V nedeljo 12. junija ob petih popoldne v dvorani Jan José, Azcuéna-ga 154 (subterráneo postaja Alberti) počastitev spomina vseh naših žrtev med okupacijo in v komunistični revoluciji. Dopoldne ob desetih bo zanje sv. maša na Belgrano.

Udeležite se vsi sv. maše in komemoracije!

"NARODNI ODBOR ZA SVOBODNO EVROPO"

V New Yorku je bil pred dnevi sestanek uglednih ameriških političnih, vojaških in gospodarskih osebnosti. Vodil ga je bivši državni tajnik Joseph Clark.

Na sestanku so ustanovili posebni "Narodni odbor za svobodno Evropo". Za predsednika tega odbora je bil izvoljen Joseph Clark, v odboru so pa še med drugim naslednje ugledne ameriške osebnosti: biv. šef ameriškega glavnega štaba in poveljnik ameriške vojske v Zahodni Evropi, ter sedanji predsednik columbijske univerze general Eisenhower, zatem predsednik družbe Coca Cola James Farley in ravnatelj publikacij Readers Digest Dewitt Wallace.

Združenje je protikomunistično in ima

tudi zadnje katoliško cerkev, ki so jo vzdrževali francoski redovniki. Francoska vlada in Vatikan sta vložila oster protest proti temu najnovejšemu kom. nasilju.

Nova pogodba med Argentino in Anglijo je izzvala veliko pozornost v Združenih državah. V USA menijo, da bo Anglija s to pogodbo odločno zasedla trge v Južni Ameriki. — V Kolumbiji so pri zadnjih nedeljskih volitvah zmagali liberalci. Dobili so 69 mandatov, konservativci pa 63. — V Portorico v zalivu San Juan se je moralo spustiti potniško letalo na morsko gladino. V letalu je bilo 81 oseb, od katerih se jih je rešilo samo 28, vsi ostali, med njimi veliko število otrok, so utonili. Pri letalski nesreči v Braziliji je pa izgubilo življenje 21 ljudi. — V Boliviji so se zadnji resni nemiri poglobili. Vladne čete so povsod vzpostavile red. Delavstvo se je večinoma že vrnilo na delo. — V čilski prestolnici, Santiago, so prejšnjo nedeljo komunisti priredili demonstracije. Policija jih je zadušila, komunistične kolovodje pa zaprla.

za cilj napadanje in rušenje sedanjih vladnih sistemov v državah za železno zaveso.

VOLITVE V TRSTU

V nedeljo dne 12. junija bodo v Trstu prvič volitve; volili bodo občinski svet. Vloženih je 12 kandidatnih list. Tako imajo tudi tisti Slovenci, ki so za obrambo pravih demokratskih in narodnih svoboščin v Trstu, svojo listo. Komunisti so razbiti na dve listi in sicer stalinovska, ki je prejela velike podpore italijanske komunistične stranke in pa komunistična lista Titovih pristašev in ta lista si je nadela ime "italoslava". Šest list je takih, ki se izrekajo za priključitev Trsta Italiji, dočim so tri take, ki zagovarjajo potrebo, da se ohrani mesto kot samostojno svobodno

KAKO SEM POSTAL OBRTNIK

Bil sem v Sloveniji uradnik. Porocen. Imam ženo in otrok, da jih komaj preštejem, ko se zvečer vrnem z dela. Pot me je zanesla v provinco. Začel sem kot peon s 8 pesi dnevne plače. Pa je bilo preveč kljunčkov pri hiši, ki so pozobali več, kot sem zaslužil. Mislil sem, kako bi si pomagal. Padla mi je v glavo misel, da bi postal pleskar: najprej pomočnik, nato mojster. Res je, da nisem v svojem življenju imel čopiča v roki, drugače, kakor, kadar sem se bril, pa sem vendar poskusil.

Začel sem kot "pomočnik" pri mojstru dobričini. Zelo skromno! Previdno sem tipal in spraševal za vse, češ, pri nas delamo drugače: drugačna klima, huda zima itd. Mojster dobričina mi je podrobno razlagal skrivnosti pleskarske umetnosti. Po nekaj tednih sem prodril skrivnosti do dna. Najtežje sem se privadil balanciranju na 4 m visoki dvojni lestvi. Pa je šlo. Mojster je začel moje delo staviti za zgled drugim. Kmalu sem začel na svoje. Kar na korajžo sem prevzel večja dela, cele stavbe — in sem jih dovršil v splošno zadovoljstvo in tudi zaslu-

žek je tak, da se lahko preživimo in ram še kak pesos ostane.

Kot pleskar sem videl, da polovica oken v našem kraju nima šip. Lotil sem se tudi te stroke. Od kraja se mi sicer ni hotela vsaka šipa prelomiti tam, koder sem začrtal z "demantom", sedaj pa že dobro gre.

Tako se mi je po velikih skrbih in težkem delu prvih mesecev posrečilo dobiti tla pod nogami in zamenjati peresnik in pisalni stroj z rokodelskim orodjem. Ni me sram. Prav nič se ne čutim ponižanega. Pred seboj imam en sam cilj: preživeti in pripraviti za počteno življenje svoje otroke. Upam, da bom tako izpolnil nalogo svojega življenja, čeprav je bilo treba sredi poti kreniti v novo smer in začeti znova in iz nič.

Veselilo bi me, ako bi se v našem listu oglasili tudi drugi in vsak po svoje opisal pot preko prvih, navidezno napremostljivih težav, do trenutka, ko se človek zopet začuti neodvisnega in pripravljenega za ustvaritev novega doma, kjer bo droben delček naše domovine.

ARGENTINA

Po vsej Argentini so 4. junija slavili tretjo obletnico vlade predsednika generala Perona, ki je ob tej priliki dobil polno čestitk od vseh strani. Ta dan so v Buenos Airesu spustili v morje novo ladjo, v San Martinu de los Andes pa je začela obratovati nova električna hidrocentrala. Časopisje je ob tej priliki poudarjalo najvažnejše argentinske pridobitve v tem razdobju. Te so: podžavljenje vseh železnic, telefona, plina, starostno zavarovanje, ustvaritev državne rečne mornarice, nova ustava in velika javna dela po vsej republiki.

Predsednik republike, general Juan D. Peron je sam osebno posegel v zaključna pogajanja za trgovinsko pogodbo med Anglijo in Argentino. Tako so bila posvetovanja za načela, na katerih naj sloni pogodba, zaključena tik pred 1. junijem; obe delegaciji pa sedaj določata podrobnosti nove pogodbe, ki bo gotova v nekaj tednih in nato podpisana. Nova pogodba bo veljala za pet let, vendar se bodo nekatere določbe pogodbe vsako leto sproti menjavale in sicer v zvezi s cenami na svetovnem trgu. Le cena mesu je bila trdno določena in določeno je bilo, koliko petroleja in premoga mora uvoziti Anglija v Argentino. Določbe nove pogodbe so ugodne; tako je bila cena mesu določena na 1.29 pesos, toda tečaj za zaračunavanje angleškega funta je bil določen na 13.50. Obenem so se začele čutiti ugodne posledice nove pogodbe tudi v tem, da je poljedelsko ministrstvo začelo zelo pospeševati poljedelstvo in to zlasti s tem, da obljublja izredno ugodne cene za pšenico in lan pri prihodnji žetvi.

Računajo, da se bo izvoz argentinskih poljedelskih pridelkov zelo povečal.

Največje ladjedelnice v Južni Ameriki bo imela Argentina in sicer bodo kmalu gotove velike naprave v Río Santiagu. Hkrati bodo lahko gradili štiri nove ladje.

Vojno ministrstvo je izdalo potrebna navodila vsem vojaškim enotam v Buenos Airesu za pripravo velike vojaške parade, ki bo na dan neodvisnosti dne 9. julija v prestolnici.

Kmetijsko ministrstvo je pozvalo poljedelce naj v bodoče zasejejo še večja področja s pšenico. Za dober in povečan pridelek bo ministrstvo dajalo tudi nagrade. Nagrade bodo prejeli tudi živinorejci.

Ogromen požar je v Buenos Airesu uničil eno največjih tekstilnih tovarn, ki je imela svoje velike naprave blizu Charcarite. Požar je izbruhnil v soboto dne 4. junija ponoči in je v torek 7. junija še vedno trajal. Prihitelo je nad 600 gasilcev in nazadnje so prišli še oddelki vojske, da so pomagali gasiti. Škoda je ogromna in sicer znaša po prvih cenitvah nad 50 milijonov pesosov, toda pred kratkim je tovarna prešla za 80 milijonov pesosov novih strojev in to so najbrž tudi uničeni. Zavarovalna znanljonov pesosov novih strojev in ti so se smrtno ponesrečili policijski komisar in dva gasilca. Nad 7000 delavcev bo brez dela.

Predsednik upravnega odbora ene največjih italijanskih industrijskih podjetij Fiat v Turinu, dr. Valleta, se mudi v Buenos Airesu ter ima razgovore z argentinskimi vladnimi predstavniki o možnosti preselitve večjega dela ali pa celo vseh Fiatovih tovarn v Argentino.

Poraba elektrike je bila s posebnim dekretom omejena, vendar pri tej omejitvi domača hišna uporaba in industrija nista prizadeti. Omejena je le razsvetljava trgovinskih obratov in zmanjšana razsvetljava ulic, parkov in javnih prostorov.

Novice iz Slovenije

OGROMNI DAVKI

Z namenom, da bi ljudi prisilili v kolhoze, komunisti doma nalagajo ljudem ogromne davke, ki jih nihče ne bo trajno zmogel. Od vinograda (srednjega), katerega prinos računa oblast na 100.000 din, je treba plačati 10.000 dinarjev davkov. Za večja imetja, katerih donos je določen nad 100.000 din, morajo ljudje plačati že 25 odstotkov vsega predvidenega dohodka. Tako je na boljšem tisti, ki ima pod 100.000 predvidenega dohodka. Vse to goni ljudi v gospodarski razkroj.

Nekateri zatrjujejo, da splošno nezadovoljstvo ljudstva namenoma še podžigajo nekateri funkcionarji davčnih oblasti, ki niso stoođstotni komunisti, ker so mnenja, da bo večje nezadovoljstvo slednjic moralo izzvati reakcijo in spremembo.

★

Pristojbine za zakramente. Da bi čim bolj onemogočili versko življenje so titovci ponekod začeli predpisovati visoke takse za prejemanje zakramentov. Za krst je treba plačati 3.000 din, za birmo 4.000 din, za cerkveno poroko pa kar 7.000 din. Te "pristojbine" mora duhovnik oddati državi. Poleg tega je pa po cerkvah prepovedano nadalnje pobiranje v puščico. Ponekod so duhovnikom pobrali vse, če so le kaj imeli. Župniku v Solkanu so na ta način odvzeli 7.000 dinarjev.

V št. Vidu na Dolenjskem so titovci zaprli tamošnjega kaplana Antona Berganta. Bergant je bil pri ljudeh priljubljen, zato je prišlo prosit za njegovo izpustitev nad 200 ljudi. Titovci so vse ljudi, ki so bili v tej deputaciji, segnali na neko dvorišče in ga zastražili. Za zadnji vlak so izpustili nekaj ljudi, ostale pa pozno ponoči, da so morali hoditi peš na svoje oddaljene domove. Uspeha seveda ni bilo nobenega.

Na Dolenjskem so mobilizirali moške in tudi dekleta ter so jih poslali na "udarniško" delo v kočevske gozdove. Moški morajo pripravljati drva, dekleta pa kuhati. Na mobilizacijo čakajo sedaj še vozniki.

V Palmetovem gradu na Igu imajo titovci velike zapore za svoje politične nasprotnike. V zadnjem času so vse politične zapornike-nekomuniste premestili v Kočevje, v iške grajske zapore so pa spravili 800 kominformovcev.

V Sloveniji so imeli, kakor smo že poročali, več mesecev hudo sušo. V zadnjem času je pa nastopilo deževno vreme z velikimi poplavami. Temperatura je zelo padla in vse planine je sredi pomladi pobelil sneg.

V Budanjah pri Vipavi bodo 22. junija praznovali redki jubilej zlate maše. Župnik Ivan Debevec, ki je v tem kraju že tako dolgo, da je krstil skoro ves sedanji rod, bo dočkal ta dan zlatomašniški jubilej, na katerega se vsa fara pripravlja s toplo ljubeznijo.

V Gabrjah na Primorskem je 2. maja umrla Rozka Florenin, v Kalu nad Kanalom so pa 26. aprila položili k večnemu počitku Ignacija Bavdaža, kmeta iz Lipice.

Na Primorskem je ljudem v krajih, ki so po mirovni pogodbi pripadli Jugoslaviji, zmanjkalo vsega za življenje. Kmetje nimajo ne moke, ne masti in ne krompirja. Krompirja niso imeli niti za seme ter so ga morali za drag denar kupovati na črni borzi. Ljudje se že sedaj boje jeseni, ker oblasti ne bodo mogli oddati tega, kar od njih zahteva, ker toliko niti pridelati ne bodo mogli.

V Stični je na velikonočni ponedeljek umrl za rakom na želodcu p. Benedikt Bolcer, ki je bil dolgo let župnik v Stični.

Slovinci v Argentini

Buenos Aires, 8. junija.

Prihod novih Slovencev. V mesecu juniju novih slovenskih tanspotov ni napovedanih, pač pa bodo prišli meseca julija, ko bodo razne ladje pripeljale sem nad 5.000 raznih beguncev, med katerimi bo tudi precej Slovencev.

TELOVSKA PROCESIJA bo za Slovence 19. junija na calle Belgrano. Ob desetih bo najprej tiha sv. maša, takoj nato pa procesija po dvorišču Salezijske gimnazije.

Velika črna maša bo izšla v nedeljo dne 12. marca. Obsega 220 strani in vsebuje 22 izvirnih lesorezov. Je to knjiga, ki bo vedno samo pridobivala na ceni kot pesniški dokument našega begunstva in našega spomina na tiste, ki so jih doma nasilno pobili.

Samo še do nedelje, 12. maja vključno, jo lahko dobite pri takojšnjem vplačilu v prednaročbi za 12 pesov, po tem datumu bo cena knjigi 15 pesov.

Slovenske rojake opozarjamo na koncert, ki ga bo izvajal Slovenski pevski zbor Gallus preko radijske postaje Belgrano na vseh valovnih dolžinah v četrtek, 16. junija od 22—23 ure. Program bo obsegal slovenske umetne in narodne pesmi.

Zaradi proslave spomina pobitih Slovencev med drugo svetovno vojno in komunistično revolucijo bodo v nedeljo, 12. maja večernice na c. Belgrano že ob štirih popoldne.

Svobodna Slovenija je list vseh protikomunističnih Slovencev. Če je še nimaš, jo čim prej naroči in priporoči še svojim znancem!

OSEBNE NOVICE

Najmlajši slovenski Argentinci. V družini Janeza in Zalke Peršuh so dobili sinčka, Viktor in Mirjam Bajec pa imata hčerke. Čestitamo!

Vse naročnike, ki še nimajo plačane naročnine, prosimo, da jo plačajo vsaj za prvo polletje!

LETOŠNJA SLOV. NOVOMAŠNIKA V ARGENTINI

Na levi: Novomašniku g. Francetu Novaku izroča sestra novomašniški križ pred vstopom v kapelo na c. Belgrano v Bs. Airesu (15. maja); na desni: Novomašnik g. Ivan Lovše po prvem svetem opraviilu v lujanski Marijini baziliki (22. maja).

JJ.

GORAM NAPROTI

Kraj **Ledesma** ima dve vasi: **Pueblo Ledesma** in **Ingenio Ledesma**. Loči ju železnica. Vas Ledesma je manjša, Ingenio Ledesma pa ima, 5.000 prebivalcev. Vsak kraj ima župno cerkev z zelo lepo opremo in ličnim župniščem. Župnik, doma iz Entre Riosa, potomec ruskih Nemcev, stoluje v Ingeniu. Tovarna je postavila sama cerkev in župnišče in vzdržuje tudi faro. Februarja je župnik odšel na počitnice in tako ga je prišel nadomestovati g. **Pavle Golia**. To je bilo zelo presenečenje, ko sva ga odkrila. Bili smo prvi Slovinci, ki so ga obiskali.

G. Golia se je res dobro vživel v tamkajšnje razmere. Preteklo leto je bil za kaplana v gorski župniji **Humahuaca**, kjer je moral večkrat hoditi v planine 5.000 m visoko. Je zelo zadovoljen in nima več namena, da bi se vrnil. Škofija ima rad 100.000 vernikov, pa samo 9 župnij z 19 duhovniki. Predstojniki ga zelo cenijo. Popeljal naju je takoj v hotel, ki je last tovarne. Način plačanja je zelo preprost: naročiš jed, plača pa tovarna. Obiskali smo tudi dva Hrvat, ki imata že svoj buffet in se prav dobro počutita. Drugače pa je sever poln Arabcev in Turkov, ki imajo v rokah vso trgovino. Prav posebno sliko dajejo pokra-

jini Indijanci plemena Colla, ki so doma v Boliviji in se kot naši cigani potikajo zmeraj okoli. Prav zanimive so ženske. Vse brez izjeme nosijo moške klobuke, na hrbtu v culi pa otroke.

Končnemu cilju naproti.

Čas v prijazni Ledesmi je prehitro potekel. Z ganotjem v srcu smo se naslednji dan poslovili od g. Golie. Pustili smo ga zopet samega.

Iz Ledesme vozi v Jujuy avto. Cesta se stalno dviga, ker leži **Jujuy** 1200 m visoko. Pot vodi skozi tropske gozdove. Nenadoma smo se ustavili. Preko ceste se je plazila krasna boa, dva metra dolga in debela kot roka odraslega človeka. Ni strupena. Žre ptiče in mlade živali. Njena pisana koža se je krasno lesketala na soncu. Obstopili smo jo in ji s kamni razbili g'avo. "Krasno usnje za damske čevlje", je dejal šofer. "Danes bom dobro zaslužil".

Po treh urah vožnje se nam je odprl nebeško lep razgled, najlepši, kar sem jih videl na vsem potovanju. Prešli smo gorsko sedlo. Poč rami se je razprostirala pravlična dolina. Dve reki jo prepletata in tam kjer se združujeta, se je blesketalo mesto **Jujuy**. Pobožja gora vsa zelena, za metom pa

gore, 6.000 m visoke, žareče v večnem ledu. Nikdar v življenju še nisem videl tako lepega prizora in če bi še kdaj v življenju izbiral škofijo, bi se odločil za Jujuy. Saj takó močno spominja na našo Slovenijo.

Spuščali smo se v dolino in končno obstali v mestu. Ni veliko; komaj 30.000 prebivalcev šteje, pa je zato tem bolj prijazno. Provincija ima 125.000 duš. Jujuy je oddaljen 1.640 km od Buenos Airesa.

Obiskali smo škofa in obe cerkvi: stolnico in frančiškansko. Vsi svetni duhovniki s škofom vred so nemškega rodu. Prenočevali smo v Colegio San Salvador, ki ga vodijo nemški patri "Verbi Divini". Zdelo se mi je, da sem med dobrimi Tirołci.

Drugi dan je bilo treba misliti na vrnitev. Vreme je bilo lepo in sem tako lahko cel dan užival lepo potovanje. Vozili smo se pozno noč. Z namudo dveh ur smo prišli v Tucuman. Tu sem se poslovil od g. Škrbeta, ki je zopet odhitel v Concepción, kjer ga je že čakalo imenovanje za profesorja verouka na tamkajšnji trgovski šoli. Ne on, jaz nisva slutila, da bo moral v kratkem zopet potovati, to pot v Buenos Aires, da pospremi zemeljske ostanke svoje svakinje, ki ga je spremljala skozi begunska leta, mu gospodinjala na Tirołskem in našla tukaj svoj prerani grob.

V petek 4. marca sem začel svojo povratno vožnjo. Potovanje sem začel slabo, končal pa še slabše. Kupil sem si spet vozni listek. I. razreda in bil vesel, da sem dobil prostor v drugem. Dejali so, da so vagoni direktni do Buenos Airesa. Ko smo pa prišli v Cordoba, so vagoni odpeli, mi smo pa morali izstopiti. In potem smo čakali. Bilo nas je okoli 300. Končno je privozil vlak iz Catamarce, seveda že nabito poln. Kam spraviti še novih 300 ljudi? Medtem se je pavčila ploha, mi pa smo iskali kake luknje, ki bi nas še mogla sprejeti. Zatekel sem se v comedor, jedilni vagon. Da me niso pogнали ven, sem naročal vse, kar so mi ponujali. Tako sem še ne kam kar dobro prespal noč. Proti jutru se je zjasnilo. Sprejela nas je zopet neizmerna ravnina. Ob pol štirih popoldne smo prispeli v Buenos Aires.

Kar vesel sem bil, ko sem bil na postaji Plaza de Miserere (Once), na kateri se mi še nikdar ni bilo treba boriti za sedež in vlaki tudi redno odhajajo in prihajajo. Brzec je drvel preko ravnine. Doma me je že čakalo novo delo. V duhu sem še enkrat preletel vse, kar sem videl na potovanju.

Pozabil sem na vse nevednosti in sklenil takoj, da si bom tudi drugo leto privoščil tako potovanje, da bom dobro spoznal vse kraje te ogromne dežele.

